

STŘEDNÍ EVROPA

- prezentace
- projít povrch (nížiny, hory, řeky, jezera, oceány, moře...)
- podnebí:
 - mírné, pod vlivem oceánského ze západu (mírná léta a zimy) a kontinentálního z východu (horká léta a chladné zimy)
 - významný vliv nadmořské výšky (Čím je vyšší nadmořská výška, tím je větší zima. Čím je nadmořská výška nižší, tím je větší teplo. Proto na vrcholcích hor nalezneme často sněh i v létě.)
- hlavní evropské rozvodí – úmoří Severního moře, Baltského moře, Černého moře, Jaderského moře a Středozemního moře
- řeky: Dunaj, Rýn, Labe, Odra, Visla a alpské řeky -> výroba elektrické energie
- nerostné suroviny:
 - hnědé a černé uhlí
 - sůl
 - ropa a zemní plyn
 - uran
- průmysl:
 - strojírenství (auta, stroje – i zemědělské, hodinky...)
 - chemický – zpracování ropy
 - hutnictví – železárny, ocelárny
 - potravinářský (pivo, uzeniny, čokoláda...)
- zemědělství:
 - převažuje živočišná výroba – skot, prasata, drůbež
 - rostlinná výroba – pšenice, brambor
- v důsledku těžby a spalování uhlí je znečištěné ovzduší a poškozené lesy
- obyvatelstvo:
 - germánské národy (Němci, Rakušané a Švýcaři – ti mluví ještě francouzsky, italsky a rétorománštinou)
 - slovanské národy (Poláci, Češi a Slováci)
 - Maďaři (ugrofinský jazyk)
 - většina obyvatel žije ve městech, ale velký podíl malých měst a vesnic
 - husté osídlení podél řek a v místech těžby
- státy: Německo (Berlín), Rakousko (Víděň), Švýcarsko (Bern), Lichtenštejnsko (Vaduz), Polsko (Varšava), Česko (Praha), Slovensko (Bratislava), Maďarsko (Budapešť)

NĚMECKO

Hlavní město: Berlín

Počet ob.: 82 000 000

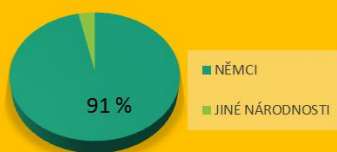
Hustota ob.: 230 ob./km²

Rozloha: 357 000 km²

- federativní republika (16 spolkových zemí) v čele s prezidentem - Frank-Walter Steinmeier a kancléřem – kancléřka Angela Merkel
- spolkové země: s ČR – Bavorsko (největší v Ně), Sasko; další: Severní Porýní – Vestfálsko, Hesensko, Braniborsko...
- vodstvo:
 - významná říční doprava (Rýn, Labe (Elbe), Odra, Dunaj)
 - průplav Rýn – Mohan – Dunaj -> spojení Severního a Černého moře
 - Bodamské jezero (hranice Ně, Rak, Švýc)
- podnebí – mírné oceánské od S, k JV více kontinentální, Alpy – vysokohorské klima
- nerostné suroviny
 - černé a hnědé uhlí
 - soli
 - ropa a zemní plyn (Severní moře)
- hospodářství
 - průmysl
 - těžební
 - strojírenství
 - výroba automobilů
 - Ingolstadt – Audi
 - Wolfsburg – VW
 - Stuttgart – Mercedes-Benz, Porsche
 - Rüsselsheim – Opel
 - Mnichov – BMW
 - výroba obráběcích strojů, zbraní a jemné mechaniky
 - textilní (Adidas, Puma)
 - keramický (míšeňský porcelán)
 - potravinářský (pivo, mléko, maso a masné výrobky)
 - zemědělství
 - hlavně živočišná výroba – maso a mléko, chov skotu, prasat, drůbeže
 - rostlinná výroba – ječmen, chmel, brambory, zelí a vinná réva
- obyvatelstvo
 - rýnsko-ruhrská konurbace

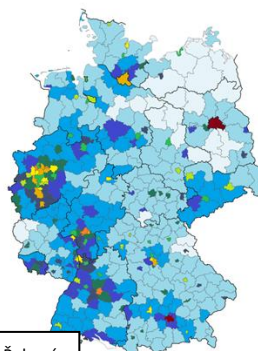
OBYVATELSTVO

- Hodně přistěhovalců
- 88 % urbanizace

Turci, Poláci, Řekové

Einwohnerdichte
nach Kreisen, kreisfreien Städten und Inseln

Legende: Einwohner pro Quadratkilometer

- doprava
 - nejvíce dálnic v Evropě (kvalitní a zatím bezplatné)
 - významná letecká doprava (letišť Frankfurt nad Mohanem)
 - lodní doprava – Hamburk, Duisburg – říční doprava
 - hustá železniční síť
- Německo bylo dříve oddělené od NDR (komunistický režim) a hlavním městem byl Bonn. V Berlíně vedla prostředkem města zeď. Po pádu komunistického režimu byla zbourána (9. listopadu 1989). Berlín zvolen hlavním městem v roce 1991. Dodnes jsou patrné rozdíly v životní úrovni původního (západního) Německa a bývalé NDR.

ŠVÝCARSKO

Hlavní město: Bern

Počet ob.: 8 500 000

Hustota ob.: 188 ob./km²

Rozloha: 41 000 km²

- Švýcarská konfederace, skládá se z 26 kantonů, v čele je prezident, kterého volí parlament pouze na jeden rok
- průměrná nadmořská výška je 1300 m.n.m (porovnej s naší)
- hlavní evropské rozvodí – řeky Rýn, Rhona, Inn
- ledovcová jezera – Ženevské, Bodamské
- podnebí mírné a vysokohorské
- hospodářství: vysoce rozvinutý, průmyslově-zemědělský stát, jedno z nejvyšších HDP na obyvatele na S
 - zemědělství
 - živočišná výroba – skot, ovce, prasata
 - rostlinná výroba – pšenice, ječmen, brambor
 - průmysl
 - strojírenství – hodinářství, optika
 - potravinářský – čokoláda (Nestlé, Lindt) sýry
 - farmaceutický – výroba léků
 - energetický – 60% hydroelektrárny
 - služby
 - bankovníctví – nejznámější na S
 - věda a výzkum – CERN, univerzity
- obyvatelstvo
 - 4 úřední jazyky – němčina (64%), francouzština (19%), italština (8%) a rétorománština (0,6%)
 - 68% obyvatel žije ve městech
 - 25% obyvatel jsou přistěhovalci
 - náboženství – římskokatolické a protestantské
 - vysoká naděje na dožití

- doprava
 - dopravní síť na vysoké úrovni (mosty, tunely, průsmyky...)
 - hustá železniční síť
 - lanovky
 - letecké společnosti – Swiss
- cestovní ruch
 - velmi rozvinutý, důležitý pro poskytovatele ubytování, pohostinství
 - Alpy, jezera, města,
 - zajímavosti – Glacier Express (slavný švýcarský horský vlak, jezdí ze Svatého Mořice do Zermattu a zpět), fondue ze sýra, Raclette

- města: Curych (Zürich), Ženeva (Geneve), Luzern, Sion, Visp, Svatý Mořic

LICHTENŠTĚJNSKO

Hlavní město: Vaduz

Počet ob.: 36 000

Hustota ob.: 225 ob./km²

Rozloha: 160 km²

- Lichtenštejnské knížectví
- jeden z nejmenších států na S
- hospodářství – velmi vyspělá země
 - nízké daně => sídlo velké spousty zahraničních společností
 - výroba zubních protéz
 - HILTI
- úředním jazykem je němčina, měna – Švýcarský frank

RAKOUSKO

Hlavní město: Vídeň (Wien)

Počet ob.: 9 000 000

Hustota ob.: 110 ob./km²

Rozloha: 84 000 km²

- Rakouská republika, skládá se z 9 spolkových zemí (např. Horní Rakousy, Dolní Rakousy, Tyrolsko...), v čele prezident Van der Bellen
- 2/3 země vyplňují Alpy (nejvyšší hora Rakouska – Grossglockner, 3797 m.n.m.)
- Vídeňská pánev, řeky Dunaj, Inn, Dráva, Rýn
- ledovcová jezera, horské řeky se využívají pro výrobu elektřiny (nemají jaderné elektrárny a protestují proti Temelínu a Dukovanům)
- podnebí mírné, závislé na nadmořské výšce
- hospodářství
 - průmysl
 - těžební (sůl kamenná, dřevo, magnezit)
 - hutnictví (výroba železa, oceli a hliníku)
 - strojírenství (dopravní prostředky, stavební, zemědělské a obráběcí stroje – KTM, Pöttinger...)
 - potravinářský (Red Bull, Manner, Sachr...)
 - šperky - Swarovski
 - zemědělství
 - živočišná výroba – hlavní, skot pro mléko
 - rostlinná výroba – brambory, cukrová řepa a vinná réva ve Vídeňské pánvi
 - služby
 - cestovní ruch - důležitý, hlavně lyžování, památky, města
- obyvatelstvo
 - Rakušané, 67% obyvatel ve městech (20% ve Vídni), úředním jazykem je němčina, 65% vyznává římskokatolické náboženství
- doprava
 - na vysoké úrovni i přes obtížný terén (Alpy)
 - silniční, železniční, letecká a vodní (řeky)
- města: Štýrský Hradec (Graz), Linec (Linz), Salzburg (Red Bull, Mozart), Innsbruck

POLSKO

Hlavní město: Varšava (Warszawa)

Počet ob.: 38 500 000

Hustota ob.: 123 ob./km²

Rozloha: 313 000 km²

- Polská republika, v čele prezident Andrzej Duda

- ¼ území jsou nížiny, jezerní plošiny (Mazurská, Pomořanská, Velkopolská), na jihu přecházejí ke Krkonošům a Karpatům
- řeky: Odra, Visla
- podnebí mírné, přechodné
- hospodářství
 - zemědělství
 - živočišná výroba – chov prasat, skotu, drůbeže a ovcí
 - rostlinná výroba – pěstování brambor (3. na S), pšenice, žito, cukrové řepy
 - průmysl
 - těžební (černé uhlí – 1. na S v přepočtu na obyv., hnědé uhlí, olovo, měď, síra, sůl, dřevo)
 - hutnictví (železo, měď)
 - strojírenství (dopravní prostředky, těžební zařízení)
 - chemický
 - potravinářský
 - rybolov
- obyvatelstvo: Poláci, úřední jazyk: polština, náboženství římskokatolické – vysoký podíl věřících obyvatel
- doprava
 - rovnoměrně rozvinuta – silniční, železniční, letecká a námořní
 - přístavy – Gdaňsk, Štětín, Gdyně
- města: Wroclaw, Katowice, Poznaň

SLOVENSKO

Hlavní město: Bratislava

Počet ob.: 5 500 000

Hustota ob.: 111 ob./km²

Rozloha: 49 000 km²

- Slovenská republika, v čele prezidentka Zuzana Čaputová
- na území Karpaty (Malá a Velká Fatra, Tatry – Gerlachovský štít – 2655 m.n.m.), Panonská pánev
- řeky: Dunaj, Váh, Nitra
- minerální vody: Piešťany, Trenčanské Teplice, Sliač
- podnebí mírné, přechodné (ovlivněné i nadmořskou výškou)
- hospodářství
 - zemědělství
 - živočišná výroba – chov prasat, skotu, drůbeže a ovcí
 - rostlinná výroba – pšenice, kukuřice, brambory, cukrová řepa, vinná réva
 - průmysl
 - těžební (hnědé uhlí)
 - hutnictví (železo, hliník)

- strojírenství (výroba aut – Volkswagen, Kia, Peugeot, Citroën)
- chemický (zpracování ropy, gumárny)
- elektrárenský (jaderné, vodní a tepelné elektrárny)
- potravinářský
- služby
 - cestovní ruch (lázeňství, památky, příroda, Tatry)
 - banky, pojišťovny
 - telekomunikace
- obyvatelstvo: Slováci (85%), Maďaři (9%) – jih, Romové, Češi, Ukrajinci
- doprava
 - silniční, železniční, letecká (Bratislava, Poprad) a lodní (Dunaj)
- města: Žilina, Trenčín, Banská Bystrica, Prešov, Košice

MAĎARSKO

Hlavní město: Budapešť

Počet ob.: 10 000 000

Hustota ob.: 108 ob./km²

Rozloha: 93 000 km²

- Maďarská republika, v čele prezident János Áder
- Panonská pánev, Velká uherská nížina, řeky Dunaj a Tisa, jezero Balaton
- podnebí mírné, vnitrozemské
- hospodářství
 - zemědělství
 - rostlinná výroba – ovoce, zelenina, vinná réva
 - živočišná výroba – prasata, drůbež
 - průmysl
 - těžební (bauxit, hnědé uhlí, ropa)
 - hutnictví (hliník)
 - strojírenství (obráběcí stroje, autobusy)
 - potravinářský (čabajská klobása, guláš)
 - chemický, farmaceutický
 - služby
 - cestovní ruch (lázeňství, Balaton, Formule 1, potraviny)
- obyvatelstvo
 - Maďaři, jazyk – maďarština (ugrofinská jazyková skupina), 63% obyvatel ve městech
- doprava: silniční, železniční, říční (Dunaj)
- města: Győr, Pécs, Szeged, Debrecín

ČESKO

Hlavní město: Praha

Počet ob.: 10 500 000

Hustota ob.: 134 ob./km²

Rozloha: 78 866 km²

- Česká republika, v čele prezident Miloš Zeman, skládá se za 14 krajů
- Krkonoše (Sněžka 1603 m.n.m.), Šumava, Krušné hory, Jeseníky, Českomoravská vrchovina, Černé jezero, Lipno, Labe, Vltava, Odra, Morava
- podnebí mírné, přechodné
- hospodářství
 - zemědělství
 - rostlinná výroba – obilí, brambor, řepka, chmel, cukrová řepa
 - živočišná výroba – prasata, skot, drůbež, včelařství a chov ryb
 - průmysl
 - těžební (černé uhlí, hnědé uhlí, stavební hmoty, kaolín)
 - hutnictví (železo, ocel)
 - strojírenství (dopravní prostředky: Škoda, TPCA, Tatra, Liaz, Hyundai, Zetor; zemědělské stroje: Pöttinger)
 - energetický (Temelín, Dukovany, tepelné elektrárny)
 - chemický
 - potravinářský (Budvar, Vodňanské kuře, Hamé, Madeta, Pilsner Urquell, Kofola, minerální vody)
 - služby
 - významné společnosti Seznam.cz, Avast, AVG
 - cestovní ruch (památky, příroda, národní parky, lázeňství)
- obyvatelstvo
 - Češi, dále pak Ukrajinci, Slováci, Vietnamci
 - náboženství římskokatolické, většina obyvatel nevěřící
- města: Praha, Brno, Ostrava, Plzeň, Olomouc, Hradec Králové, Pardubice, České Budějovice